

підрозділах для вирішення відповідних завдань, а також в слідчій практиці й навчально-методичній сфері. Проте реалії такі, що ефективність застосування колекцій в розслідуванні злочинів все-таки залишається поки низькою.

1. Бірюков В.В. Доказове значення інформації, отриманої з криміналістичних та інших інформаційних систем / В.В.Бірюков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бірюков В.В. Облікова інформація в розслідуванні. Загальна структура та класифікація інформаційних систем / В. В. Бірюков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Бірюков В.В. Сучасні інформаційні системи підрозділів експертно-криміналістичної служби МВС / В.В.Бірюков [Електронний ресурс.] – Режим доступу до документа: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Волкова А.Е. Використання інформаційно-довідкових обліків при проведенні слідчих дій / А.Е.Волкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа : <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Довідково-допоміжні обліки [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://pravodom.com/>

Кернякевич Ю.В.

Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права, к.ю.н., доцент

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «СИСТЕМА ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ»

В нині діючій Концепції державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України зазначено, що існуюча система виконання кримінальних покарань та попереднього ув'язнення, побудована ще за радянських часів, не відповідає сучасному рівню соціально-економічного розвитку суспільства та принципам гуманізму і поваги до прав і свобод людини у процесі виконання покарань [1]. Проте в цій Концепції відсутнє визначення поняття «система виконання покарань», яке є доволі розповсюдженим та загальноновживаним.

Дефініції поняття «система виконання покарань» немає і у нормативно-правових актах нашої держави, зокрема і в основному джерелі кримінально-виконавчого права – Кримінально-виконавчому кодексі України.

Тому нелегким є завдання реформувати систему виконання покарань, не визначивши спочатку зміст цього поняття.

У літературі під системою виконання покарань часто розуміють органи і установи, діяльність яких спрямована на виконання покарань, призначених судом.

Наприклад, Прусс В. М. та Ягунов Д. В., розглядаючи як синоніми такі поняття як «пенітенціарна система», «система установ і органів виконання покарань» та «кримінально-виконавча система», пропонують пенітенціарну систему держави у широкому розумінні визначати як сукупність органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських інституцій, об'єднаних на інтегрально-функціональних засадах навколо центрального органу пенітенціарного управління, на який покладено обов'язки з розробки та реалізації єдиної державної політики в сфері виконання кримінальних покарань, де всі органи та інституції взаємодіють у напрямку забезпечення захисту суспільства, його безпеки та злагоди шляхом ресоціалізації осіб, які відбувають і відбули кримінальні покарання [2, с.8].

Марисюк К. Б. під поняттям «кримінально-виконавча система» розуміє сукупність органів і установ держави, які здійснюють діяльність з виконання кримінальних покарань, наділені спеціальним статусом та перебувають у відносинах субординації між собою [3, с.24].

Однак це дещо звужене тлумачення досліджуваного поняття і воно не відображає в повній мірі правову природу такого складного соціально-правового явища як «система виконання покарань».

В своїх поглядах на систему виконання покарань ми пішли далі, розширюючи розуміння її змісту. Видається, що система виконання покарань, окрім органів та установ виконання покарань, повинна включати в себе і порядок та умови виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією та не пов'язаних з ізоляцією, оскільки якраз в режимі відбування покарань і в діяльності органів та установ виконання покарань буде відображатися суть та ознаки системи виконання покарань як явища, яке об'єднує множинність елементів, які перебувають у взаємодії.

Такий висновок можна зробити водночас на основі аналізу окремих видів систем виконання покарань. Теоретичне поняття прогресивної системи виконання покарань, як зазначає Шинкар'юв Ю. В. у науковій літературі визначено дуже чітко. Так, прогресивна система виконання покарань – це особливий порядок виконання (та відбування) покарання (зміна умов відбування засудженими покарання залежно від їх поведінки) [4]. Такою ж є позиція і інших науковців з приводу визначення прогресивної системи виконання покарань, під якою розуміється особливий порядок відбування покарання у вигляді позбавлення волі [5, с. 169]. А

це є ще одним свідченням того, ч

чає в себе і порядок виконання
Узагальнюючи вищезазначення «система виконання покарань» через сукупність органів та установ виконання покарань, та порядок виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією та не пов'язаних (відбування) покарань.

1. Про Концепцію державної кримінально-виконавчої служби // *Вісник Верховного Суду України*. 2012 р. № 631/2012 / [Резим доступу: [http://www.rada.gov.ua/show/631/2012](#)]
2. Прусс В. М. Пенітенціарна система виконання покарань / В. Ягунов. – О. : Фенікс, 2006.
3. Марисюк К. Б. Кримінально-виконавча система : навчальний посібник / К. Б. Марисюк. – О. : Фенікс, 2010. – 422 с.
4. Шинкар'юв Ю. В. Щодо визначення та відбування покарання в режимі відбування покарання // *Вісник Верховного Суду України*. 2012 р. № 11762/12 / [Резим доступу: [http://www.rada.gov.ua/article/11762/%DE#chapter](#)]
5. Кримінально-виконавче право / О. В. Лисодід та ін. – О. : Фенікс, 2001. – 384 с.

Східноєвр

криміна

КРИМІНАЛЬНО-ВІКОНАВЧА СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У ч. 2 ст. 3 Конституції України оголошено утвердження та забезпечення прав та свобод громадян та захист законності та правопорядку. У ч. 2 ст. 3 Конституції України оголошено утвердження та забезпечення прав та свобод громадян та захист законності та правопорядку. У ч. 2 ст. 3 Конституції України оголошено утвердження та забезпечення прав та свобод громадян та захист законності та правопорядку.

це є ще одним свідченням того, що система виконання покарань включає в себе і порядок виконання (відбування) покарання.

Узагальнюючи вищезазначене, можна стверджувати, що зміст поняття «система виконання покарань» зводиться до його формулювання через сукупність органів та установ, діяльність яких спрямована на виконання покарань, та порядок виконання (відбування) покарань, пов'язаних з ізоляцією та не пов'язаних з ізоляцією, тобто режим виконання (відбування) покарань.

1. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України : указ Президента України від 8 лист. 2012 р. № 631/2012 / [Електронний ресурс] / Офіц. сайт Верховної Ради України // Режим доступу до док. : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/631/2012>
2. Прусс В. М. Пенітенціарна система України : монографія / В. М. Прусс, Д. В. Ягунов. – О. : Фенікс, 2006. – 252 с.
3. Марисюк К. Б. Кримінально-виконавче право України в схемах і таблицях : навчальний посібник / К. Б. Марисюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 422 с.
4. Шинкарьов Ю. В. Щодо впровадження прогресивної системи виконання та відбування покарання у виді арешту / Ю. В. Шинкарьов [Електронний ресурс] // Режим доступу до док. : <http://pravoznavec.com.ua/period/article/11762/%DE#chapter>
5. Кримінально-виконавче право України : підручн. / [В. М. Трубников, В. М. Харченко, О. В. Лисодід та ін.] ; за ред. В. М. Трубникова — Харків : Право, 2001. — 384 с.

Крикунов О. В.

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки, доцент кафедри
кримінального права і процесу, к.ю.н., доцент

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ДОКАЗУВАННЯ

У ч. 2 ст. 3 Конституції України головним обов'язком держави проголошено утвердження та забезпечення прав і свобод людини. А отже, правоохоронні органи та суд при встановленні істини під час розслідування і розгляду кримінального провадження зобов'язані дотримуватись гарантій прав і свобод людини й громадянина, закріплених у Конституції та в інших законах України. Також Основний закон встановлює,